

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

caput quintum. Quomodo Calvinus Ecclesiam instituerit, capite
destitutam: & tam nomina quam munera Episcoporum & Presbyterorum
ex ea profligarit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

stances, quemadmodum Iudæi Agnum Paschalem? Quia in nostræ Eucharistæ perceptione, quia aperiendæ sunt fores animarum nostrarum ad recipiendum antitodium mortis & peccati, Catholici in genua procumbunt, ut & Lutherani. Cur ad menam istam nonaunquam acceditis, iam pasti? Quia magnum peccatum est Catholicis, Communionem recipere non ieiunos. Vidi aliquando Reformatæ Ecclesiæ homines ad S. Macarij fanum concionis audiendæ gratia proficiscentes qui medio itiuere in cauponam deflesterent, ubi sumptuoso cibo, alacrius deinde pergebant ad celebrandam cœnam, ad manducandum corpus Domini, quod in ipsos per canalem velut descendit & distillat, ut Calvinus loquitur. Verum esse quod dico, plures præter me testantur. Non me latet esse temperantes quosdam, qui damna etiam ingluviem: sed peccatum esse, paullum panis & vini sumere, nemo dicit. Idque propterea, quod hoc Scriptura non prohibeat. Quemadmodum ne hoc quidem, à prædio Cœnam celebrate, ut infra à me dicetur, quum ordinem quem in Cœna observant, describemus. Videte quid dicat Augustinus: Placuisse nimurum Spiritui sancto, ut propter honorem & reverentiam tanti Sacramenti ante omnem quemcumq[ue] cibum corpus Domini nostri Christianorum ora ingrediatur. Sanctus hic Episcop⁹ a maioribus sui id accepérat, illiā Tertulliano: (a) & hic ab Apostolis. En Traditionem Apostolicam. Quod si omnino imitari quod Dominus fecit, velleatis, accumbentes debetis panem sumere, quod Belge & Scotti faciunt. Alij aliorum deberitis pedes lavare, quod diserte Dominus præcepit, dicens: Si ego lavi pedes vestros, Dominus & magister, & vos debetis alter alterius lavare pedes. Sane in Ecclesia Catholica & Episcopi & Monachi morem hunc observant. Episcopus, immo & summus Pontifex, pauperum lavat pedes, & Monachorum, quem Gardianum seu Abbatem appellant, die Jovis in septimana sancta, quem ritum vos ridetis: at primi Christiani omnes eum servarunt. Observanda est autem prudentia Ecclesiæ Dei in hoc, quod quum lotionem illam multa pro baptismo interpretarentur, populo ea interdixit, ut videre est apud D. Augustinum. Ex quo satis iam appareat cæcitas vestra, qui ab eo, quod bonum & sanctum est, non aliam ob causam abhorretis, quam quia id in Ecclesia Catholica receptum est: aut quia Pagani, doctrinæ traditionis que Judæorum plagiarij, eo sint usi. Quæ causa est, ob quam Calvinus, vestra doctrinæ auctor, tā

nudam eam vobis exhibuerit, ut nulla appareant in ea religionis vestigia. Neque enim instruere eam necessarijs suis ornamentis poterat, nisi à nobis ea mutuaretur, quod facere non voluit. Docete orbem Christianum novum aliquem morem, maiore cum ardore, affectu & reverentia precangi a dorandique Deum; & lubenter nos cum amplexu ros experiemini. Sed de novo esset vobis nova Ecclesia ædificanda. Nam vestra illa, quam iam agrediat describere, nihil tale in se habet.

QVOMODO CALVINVS ECCLESIAM instituerit, capite destitutam: & tam nomina quam munera Episcoporum & presbyterorum ex ea profigatur.

CAPUT V.

ARGUMENTUM.

- I. Calvinistica Ecclesia sordes & deformitas.
- II. Ecclesia Calvinistica nullum habet caput.
- III. Domus Dei in terris eius quasi in celis est, similitudinem referre debet.
- IV. Unitas sine certo capite conservari nequit.
- V. Calvinus Episcoporum & presbyterorum nomina inducit.
- VI. Archiepiscoporum Burdigalenſium series & successio demonstrativa originis sua ex Apostolis.
- VII. Beza suis met verbis Ioanni Drueto redditum ad Catholicos aperit.

I. **Q**uemadmodum in scriptis veterum nō possumus sine admiratione legere pulcherrimum illum Ecclesiastica Hierarchia ordinem, vbi apta quadam omnia regimini potestatumque connexione inferiores gradus respondent superioribus, ad summum vique, supra quem nulla est in hisce sublunaribus alia potestas. Ita ex adverso fieri non potest, vt quis adspiciat Ecclesiæ Reformatæ quæ dicitur, miserabilem Anarchiam, (quæ, misera, iactat æqualitatem suam, statim fæpe inæqualem & periculosam, damnataque ante annos milles ducentos in persona Ariji) quia simul mouetur commiseratione illius confusio-

*a Tertull. ad uxor. l. 2. & decoro. Cypr. l. 2. ep. 3.
Greg. Nazian. orat. in Sanct. Bapt.*

nis, quam parens ipsius Calvinus inuenit, qui nixus Euchae illius sententia, affirmantis, pri-
mam æquitatem esse æqualitatem, non modo Arrianos resuscitauit, sed etiam Vielelistas. Vi-
ciefus enim, ut Guilhelmus Videfortius scribit,
quam spe obinendi in Anglia Episcopatus Vigor-
nensis excidisset, indignatus voluit introducere
in Ecclesiam ordinum confusione m. exemplo Ar-
rij, quem Augustinus restatur ob similem repul-
sam, quem non posset ad Episcopatum pervenire,
presbyteros æquare Episcopis conatum fuisse. Sed
omnipotens! nonne videtis, nullam esse maiorem
inæqualitatem, quam servare æqualitatem in
inter personas inæquales? Quamvis autem passim in
Antichristo meo satis ad vivum expresserim omni-
nes partes, & omnia linea menta novæ istius Ec-
clesiæ, & mystæ eius antiquitatis, idemque argu-
mentum lepide admodum tractaverit vir præcla-
rissimus Rebullius, in Salmonis suis, & libro de
Schismate: necesse est tamen ut hic quoque, ubi An-
atomia facienda est Hæreses, omnia eius mem-
bra recolligam, ostendamque ordinem eius & po-
litiam, formamque & Ceremonias eligendorum
Ministrorum, Seniorum & Diaconorum, Consi-
stotorum ac Synodorum Majestatem, Congrega-
tionum sanctitatem & devotionem, & reliquos
Religionis illorum actus.

II. Calvinus, quem novam istam Ecclesiam for-
maret, voluit eam esse corpus cum certum capitibus,
aut potius sine illo omnino capite. Nam
nullum est caput, ubi plura sunt. Adeo hunc ho-
minaem ceperat libertatis & inæqualitatis illius
stulta persuasio, ut sola appellatio Capitis visi-
bilis Ecclesiæ, qua appellatur Pontifex, invisibilis
illius Vicarius, stomachum ipsi moveret. At-
que ut fucum facheret hominibus, negabat alio ca-
pite opus esse, præter solum Christum in cœlo reg-
nante: huic Vicarium in terra adiungere, nihil
esse aliud, quam potestate atque auctoritate sua
cum spoliare. Parum abest, quin imprudentiae eum
accusat, ob datas D. Petro Claves, ob communica-
tam eidem potestatem aperiendi & claudendi cœ-
los, & ob iunctum illi munus pacendi regendi
que oves ipsius. Nam quale est illud monstro
novum & disforme? An Ecclesia militans queque
non potest esse non visibilis, sine Capite visibili
esse poterit. Non magis certe quam navis sine gu-
bernatore.

III. Quod si, ut Astrologorum fert opinio, res
terrestres ad regulam circumvolutionemque cœ-

lestium metiendæ sunt, siue secundum Cabali-
starum rationem, inferioris Sanctuarij domus ad
exemplum superioris Sanctuarij conformata est,
& secundum Smaragdinam illam Hermetis tabu-
lam superiora respondent inferioribus, ut quæ con-
tiguo quodam vinculo à Deo coniuncta sunt:
Nonne nostrum est ordinem & dignitatem rei ex-
actæ in hisce in terris observare, quum idem fiat à
creaturis cœlestibus, Angelis scilicet, quorū in no-
vem choris distributa est Hierarchy? Et inter
sphæras quoque cœlestes ea quæ infinita est mo-
vetur, & nihil movere infra se se mediz moventur
à superiore primo mobili, & ipsæ movente inferio-
res: at supremum Cœlum omnia movere, nec à quo
quam alio movetur. Bodem modo, si ad inferiores
sphæras descedamus, inter Elementa supremum
locum Igitur tenet, medium Aer & Aqua, & Terra
extremum infimumque. Homo igitur,

*Cui Deus os jublime dedit, cœlumq; tueri
Iussit, & erexit ad sidera tollere vultus.*

ad sumendum exemplat regiminis actionum hu-
manarum ex hoc divino prototypo, in Cœlo ad-
mirabilem quandam harmoniam in tanta mo-
tuum varietate, dum corpora illa ætherea, plane-
tae in primis modo sibi appropinquant, modo di-
grediuntur, modo hoc modo illo aspectu invicem
oppontunt agnoscer; in terra vero æqualitatem
introducendo, omnia confunderet?

IV. O miserabilem, & indignam novellam ecclæ-
sia confusionem! An tu in una aliqua pura & inte-
gra ecclæsia unitatem conformem reperturum te-
putas, ubi nullum certum sit caput, à quo illa duca-
tur ac gubernetur? Quomodo, quæso, populus
Christianus & deserit huius Mundi, & tantis tem-
pestibus infestum mare transire posset, nisi Moy-
sen aliquem haberet cuius ductum sequeretur?
Quomodo tanta domus sine apice, sine co-
lumo sustentabitur? Quomodo tantum corpus
sine capite subsisteret? Non magis certè quam Respu-
blica sine Rege aut ullo alio magistratu. Varro &
Columella aiunt rem rusticā nequaquam feliciter
processur, nisi assida patris familias tāquā capitis,
omnium opera disponentis obseruantis & regētis,
omnesque sua auctoritate in officio continentis,
interveniat cura & solicitude: & tu Calvine, aude-
bis dicere, taorā tamque late per totum orbem
terrarum diffusam Christianorum familiam, in fra-
aterna & perpetua concordia retineti posse, etiam si
capi-

R r

capi-

capite ac rectore destituatur, qui ad instar centri sit, ad quod omnes totius peripherias linea ducuntur? Memineris potius illius quod Cyprianus e tempore quo schisma Africanas ecclesias inuaserat, unitatis perturbatoribus obiecit, Esse scilicet in Ecclesia Pontificem qui Iesu Christi obtineat locum cui si omnes uici divino iubentur mandato obdiant, nullas in ecclesia turbas, nullas factiones aut scissura fore.

V. Nec vero caput tantum ac supremam potestatem Calvinus, sed ipsa etiam Episcoporum & Presbyterorum domina ab ecclesia exterminare voluit: quasi de industria omnem ordinem ab Apostolis institutum, (a) & ab eorum successoribus continuo observatum, eversurus. Horum enim utrumque & nomen & munus in S. Scriptura representatur; iisque præcipui Christianæ reipublicæ fundatores ac propugnatores tam in Græca quam Latina Ecclesia, fuisse cōdecorati. Sed capitale quodam antiquitatis odium Calvinum impulit, ut verterebus his nominibus in mustea illa sua & adhuc spumanti ecclesia locum esse noluerit. Qui prima Christianæ rei incunabula descripserūt, inter præcipios Ecclesiæ antistites Episcopos ponunt, qui Latine Inspectores dici possunt; ut quibus non auditorum modo, sed ipsorum etiam Presbyterorum ac Clericorum cura commendata sit. Sic S. Scriptura (b) Episcopo, à Spiritu S. positos esse dicit, ut regerent Ecclesiam Dei quam acquisivit sanguine suo. In Ecclesia etiam Presbyteri sunt qui apud divinam clementiam, ut S. Hieronymus (c) loquitur, Legatorum munere sanguantur, & humani generis causam agunt. Quod quidem nomen multo maius quidac dignius sonat quam illa SENIORUM à Calvinistis ei succentur iata vox. Quamvis autem nomen hoc cum Episcoporum, uti & Apostolorum nomine promiscue aliquando usurpatum fuerit, munera nihilominus & dignitates semper distinctæ manserunt, Episcopi super Presbyteros, non minus quam Aarone super Levitas dignitatis prærogativam obtinenterib[us]. (d) Et sicut Episcopi Apostolis, sic Presbyteri sepraginta illis discipulis successerunt. Quomodo fieri potest, inquit Epiphanius, (e) ut Episcopi & Presbyteri aequalis sint: quum Episcoporum ordo, Patrum Ecclesia sit pārens. Presbyterorum quidem ordo Patres nō generat, sed filios Ecclesiæ, per aquam regenerationis. Nemo nisi omnis antiquitatis imperitissimus negabit, secundum Apostolos semper ab Episcopis Ecclesiam fuisse gubernatam, eisdemque duces gregis Christiani, & o-

vilis Pastores fuisse. Sanctus Dionysius Areopagita inquit, Episcopis præcipuum gubernandæ Ecclesiæ munus divina lege fuisse commendatum. Iusti vero confusa æqualitatis & inæqualis confusio nis auctores, qui contrarium affirmant, Sancti Irenæi, (g) S. Cypriani, (h) S. Hieronymi, (i) S. Augustini, (k) S. Epiphanius, omniumque aliorum Ecclesiæ Doctorum auctoritate mendacij facile convinci possunt. Sanctos merito dixi, qui tales omnibus facultatis sunt habiti: quum novorum istorum pseudo apostolorum, qui sine ulla legitima vocatione, annunciendo non Evangelio, sed mendacij suis se ingerunt, nemo haec tenus admirabilis Dei providentia, titulo isto fuerit decoratus. Quin & plerique omnes Christiani orbis Ecclesiæ Episcopū suorū seri ex Archiis ostendere possunt: quæ non minima est vera Ecclesiæ nota.

VI. Quod si Burdigalensem Archiepiscoporum catalogum & successionem scire desideras, eam tibi illa repetit à Franciso Decoubleau de Sourdis, Illusterrimo Cardinali, & religioso Praelato cuius predecessor fuit Antonius Sanfacus, cui sui decus: inde porro retro ad Ioannem Bellaium Franciscum Maumium, Carolum Gramontium, Ioannem Foxium, Andream Espinæum Arturum Montalban, Blasium Greslæum Petrum Berlandum, Davide Monferrandum, Franciscum Urbani, Eliam Henricum, Bernardum Amanium, Petrum Arnoldum, Bertrandum de Gout, qui postea ad Pontificiam euectus fuit dignitatem. Clemens V. dictus Henricum, Robertum, Simonem, Petrum, Gerardum, Gulielmum, Eliam Bertrandum, Arduinum, Godefridum, Bertrandum, Gofredum, Arnoldum, Amatum, Abdonium, Gombaldum, Goffredum, Frotarium, Gondegislem, Bertrandum, Leontium, Cyprianum, Leontium, Gallicium, Amanum Delphicum, Orientalem, ac tandem ad S. Gilbertum, qui primus post S. Martialem fuit Episcopus, septuagesimo circiter anno post mortem Christi seruatoris. Eodem modo Parisenses ad S. Dionysium, Lugdunenses ad S. Photium, Tolosani ad S. Saturnium, Lemovices ad S. Martialem, Biturices ad S. Vtinum, Viennenses ad S. Crescentem, Narbonenses ad S. quendam Paullum, Aruerni ad S. Austremone, Petro-

corij
and Heb. 13.11 Act. 20. 28. b Act. 20. c Homil.
de Adam & Eva. d Hier. Epist. 85. Matt. 10. Mar. 3. Act.
6. 13. 15. Act. 2. e. f Epiph. lib. 3. cont. hareticis ad Fil. h. l. 4.
epi. 9. Epiph. 3. ep. 9. i. ep. 5. 9 kin Psalm. 44. S. Ambros. d.
dign. sacerd. ca. 5.

etorij ad S. Frontonem, Sanctones ad S. Europium, Turones ad S. Julianum, Cemonanenses ad S. Julianum, Bellouacenses ad S. Lucianum, Senones ad SS. Potentianum & Sabinianum, Augustodunenses ad S. Andechium, Aginnenses ad S. Firmianum (qui & Ambianensis postea fuit Episcopus) per continuam successionem te deducet. (1) Sic Tertullianus hæreticos sui temporis alloquitur. Edant, inquit, origines ecclesiæ suarum: euoluunt ordinem episcoporum suorum, ita per successionem ab initio decurrentem ut primus ille episcopus aliquem ex Apostolo vel Apostolicis viris, qui tamen cum Apostolis perseveraverit, habuerit auctorem & antecessorem. Quæ vñica probatio ad tuendam veteram nostram possessionem sufficiens est; vt & defectus illæ continua successionalis, quæ nouella Ecclesia apud se reperiri negare non potest, satis demonstrat, nouam illâ esse doctrinam, ac proinde fallam Beza antecessorem Caluinum, hic socium nobis Farellum monstrabit. En tibi rotam seriem. Sed ô miseram successionem, quæ ad tertium gradum non pertingit! At quemadmodum Deus ipsis diabolis quandoque ad ea quæ vult ministris vtitur, faciat non raro ab ipsorum hæreticorum ore exprimit veritatem. Cuiusrei notabilem en tibi historiam, qua & caput hoc concludam.

VII. Homo quidam honesta familia apud Mediomatrices ortus, hærefoe abreptus torrente, ad Miasiterium fuerat adscriptus, & in Germaniam missus: quod ille officium aliquamdiu exercuit, ac quidem in Helvetia eo tempore quo Henricus IV. Galliarum rex, repetito Salassiorum Marchionatu & non reditu, bellum Sabaudio intulit. Hominis huius operam quum Sillerius, vir tam litteris quam multarum rerum experientia ac prudenter instruictissimus, commodam sibi atque utilem fore existimaret. Geneuam eum misit: quo ille profectus, Bezam, apud quem diuerterat, pro more suo ad populum phæleras iacentem, diligenter audiebat. Quodam die quum Beza textum ex cap. Act. Apostolorum de S Stephano explicaret, & Catholicæ Ecclesiæ latifundia cum parui sui regis, ut eum in Præfatione Psalmodiæ Beza-Marcotice appellat, angusta corte compararet, tandem ad Apostolorum successionem delapsus, inquit: Quod si aduersarii regent, ubi sit apud nos illa successio & S. Petri sedes? Mittamus omnino hanc questionem, quum negare non possimus, personalem hanc successionem velut, de manu in manum traditam penes Papistas esse. Paulo post ad Bezam reuertitur Minister ille, vt

& alij pensionarij. Ecquid noui haberet rogatus? Mirabile quid, inquit ille. Tum Beza. Quidnam aut à quo? Tum ille. Cerè à te ipso domine. Dixisse enim Apostolicam successionem penes Papistas esse, inde à S. Petro ad hec usque tempora continuato ordine. Quod si ita est ergo nos jumus schismatici. Ibi Beza. Habent illi, inquit, successionem personalem, nos vero doctrina. Quomodo vero, aiebat Minister, personalis successio à doctrina separari posse? ubi ergo illa capita sunt in quibus hec doctrina residet? quinam illi erunt Pastores ad omne legitime vocati? Tandem abrupo sermone, ne circumstantes offenderentur, bonus ille vir probe omnibus trutinatis ad Sillerium reuersus, animi sui scrupulum ei exposuit, Lutetiamque primum ad Pontificis Legatum Cardinalem Florentinum, ac demum Anno M. DC. Romam profectus, à S. D.N. Clemente VIII. Pontifice, cum septuaginta sex alijs, ad Catholicæ Ecclesiæ communionem receptus fuit, tandem vero in Vasconiam venit, quod patrium solum ei interdictum esset: qui mihi ipse conuersationis suæ, cuius prima fundamenta ipse Beza iecerat, historiam narravit.

DE MINISTRIS, EORUM NO- MINIS ORIGINE, RECEPCIONE, & OFFICIO.

C A P V T VI.

A R G U M E N T U M.

- I. Caluinus missus Episcopi nomine, Ministri nomen retinuit.
  - II. Nominis eius origo.
  - III. Verba Beza ad Lansaci toparcham.
  - IV. Caluinistica Ecclesia nullos agnoscit Doctores.
  - V. De Ministris: quorum officium in veteri Ecclesia fuit famulari, in noua, regere ac gubernare.
  - VI. Quomodo Ministri recipiantur, nefas est eis Latinum textum allegare, eorumque ars præcipua, Institutio, Salarium.
  - VII. Quo loco monachi excucullati apud Calvinistas habeantur.
  - VIII. De manuum impositione.
- I. **E** Quidem quando mecum considero, quod nouæ ille Ecclesiæ architectus, repudiato
Rr 2 Episcopi
1 Vide Galliam Christianam.